

Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen

Loopkantstraat 3, Uden

Arnhem, 1 november 2016

Colofon

Titel	: Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen
Subtitel	: Loopkantstraat 3, Uden
Projectnummer	: 16.078
Datum	: 1 november 2016
Veldonderzoek	: R. Raaijmakers
Auteur(s)	: E.W.A. Janssen
Goedgekeurd door	: T. Kooij
Opdrachtgever	: Agel, Oosterhout
Contactpersoon	: mevr. H. Wenting

Bezoekadres : Tivolilaan 205
Postcode : 6824 BV, Arnhem
Postbus : 2, 6800 AA, Arnhem
Telefoon : 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Vleermuizen	4
1.3 Gierzwaluwen	5
1.4 Huismussen.....	5
2. Wettelijk kader	6
2.1 Flora- en faunawet	6
3. Gebiedsbeschrijving	8
3.1 Gebiedsbeschrijving.....	8
3.2 Voorgenomen ingreep	10
4. Onderzoeksmethode.....	11
4.1 Vleermuizen	11
4.2 Gierzwaluwen	11
4.3 Huismussen.....	13
4.4 Uitwerking en rapportage.....	14
5. Resultaten	15
5.1 Vleermuizen	15
5.1.1 Kraamseizoen	15
5.1.2 Paarseizoen	15
5.2 Gierzwaluwen	16
5.3 Huismussen.....	16
6. Conclusies en aanbevelingen.....	18
6.1 Vleermuizen	18
6.2 Gierzwaluwen	18
6.3 Huismussen.....	18
6.4 Vervolgstappen	18

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Er zijn plannen voor het bouwen van 39 appartementen op de locatie Loopkantstraat 3 te Uden. Daarvoor zal eerst de huidige bebouwing worden gesloopt.

Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing in het kader van de Flora- en de faunawet nodig is, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen. Hiervoor is in 2016 door Ekoza een verkennend onderzoek uitgevoerd, waaruit bleek dat er mogelijk vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen in de gebouwen voorkomen (Ekoza, 2016). Of deze soort(groep)en er een verblijfplaats hebben zal nader onderzocht moeten worden. Deze verblijfplaatsen zijn namelijk jaarrond beschermd en onderzoek vergt meerdere bezoeken in voorgeschreven perioden.

Agel heeft Ekoza verzocht onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen in het plangebied.

1.2 Vleermuizen

Vleermuizen leven in een netwerk van verschillende verblijfplaatsen door het jaar heen. Zo hebben vleermuizen kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen.

De vrouwtjes wonen in de zomer in kraamverblijfplaatsen. Hier brengen ze hun jongen groot. Meestal leven ze hierbij in groepen (kolonies). Watervleermuizen, ruige dwergvleermuizen en rosse vleermuizen zijn voornamelijk boombewonende vleermuizen. De kolonies van deze soorten zijn vaak te vinden in boomholten. Andere soorten vleermuizen staan bekend als gebouwbewoners, voorbeelden zijn laatvliegers, meervleermuizen en gewone dwergvleermuizen. Deze kiezen als onderkomen vaak spouwmuren van woonhuizen of ruimten onder daken.

Zowel de mannetjes als de vrouwtjes vertrekken aan het einde van de zomer naar speciale parkwartieren, waar ze slechts kort verblijven. Op deze plaatsen, die zowel in bomen als gebouwen te vinden zijn, roepen de mannetjes luid om vrouwtjes aan te trekken. Vleermuizen overwinteren in gebouwen, bunkers, ijskelders, groeven en boomholtes.

In de winter moet de verblijfplaats koel en vorstvrij zijn. Watervleermuizen, meervleermuizen, franjestaarten en baardvleermuizen gebruiken voor de winterslaap vooral mergelgroeven, forten, bunkers en ijskelders. Gewone dwergvleermuizen en laatvliegers zijn meestal te vinden in droge plekken in gebouwen. Rosse vleermuizen gebruiken holle bomen als winterslaapplaats.

Uiteindelijk keren de vleermuizen ieder jaar terug naar hun vaste serie verblijfplaatsen, die dus vele tientallen jaren achter elkaar in gebruik kunnen zijn.

1.3 Gierzwaluwen

Gierzwaluwen zijn zomergasten; ze verblijven buiten de broedtijd in Afrikaanse landen. Ongeveer drie maanden per jaar zijn de gierzwaluwen in Nederland, om vervolgens te vertrekken naar hun wintergebieden in zuidelijk Afrika. Daar zwerven ze rond, maar kunnen ook in bepaalde regio's maandenlang verblijven, waarbij gierzwaluwen uit midden-Europa (Verenigd Koninkrijk, België) zuidelijker lijken te overwinteren dan gierzwaluwen uit Noord-Europa (Zweden). Wanneer de gierzwaluwen weer uit Afrika vertrekken, kunnen ze in betrekkelijk korte tijd in hun broedgebieden aankomen, waarbij treksnelheden tot 650 km per dag zijn berekend. Ook de Nederlandse gierzwaluwen laten dit patroon zien. Dit onderzoek bij de gierzwaluwen wordt vergemakkelijkt doordat de vogels zeer plaatstrouw zijn: jarenlang gebruiken ze hetzelfde nest (maximaal waargenomen is 13 jaar lang) (www.gierzwaluwbescherming.nl). Nesten bevinden zich vaak onder dakpannen maar ook in spouwmuuren en andere gaten / holten van gebouwen.. De plaatstrouwheid en de geringe flexibiliteit ten opzichte van het vinden van andere nestplaatsen maakt dat het belang van de verblijfplaats voor de gierzwaluw relatief groot is. Het is dan ook jaarrond beschermd.

1.4 Huismussen

Huismussen zijn standvogels; ze verblijven het hele jaar rond dezelfde plek (erf) en maken daarbij gebruik van dezelfde verblijfplaatsen. De huismus is een sociale vogel die zelden alleen overnacht. Ook broeden gebeurt gewoonlijk in groepsverband. Nesten bevinden zich meestal onder dakpannen, maar ook in wintergroene hagen of in gaten in muren of in andere holten in gebouwen. Gezien de negatieve aantalsontwikkeling (meer dan een halvering van het aantal huismussen sinds 1960) en de plaatstrouwheid van de huismus, genieten de vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus jaarrond bescherming.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. De gebiedsbescherming is reeds besproken in de quickscan Flora en Fauna (Ekoza, 2016). Hieruit blijkt dat de werkzaamheden geen negatieve effecten veroorzaken in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Per 1 januari 2017 zal een nieuw wettelijk kader van kracht gaan: de Wet Natuurbescherming. Hierna wordt het punt voor ontheffingsaanvragen Flora- en faunawet verplaatst naar de provincies. Voor soorten als huismus, gierzwaluw en vleermuizen verandert er wezenlijk niets. Deze soorten en hun verblijfplaatsen blijven strikt beschermd.

2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) zijn omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 2:*
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur is de regelgeving rond de Flora- en faunawet nader ingevuld. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

Tabel 1: De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.

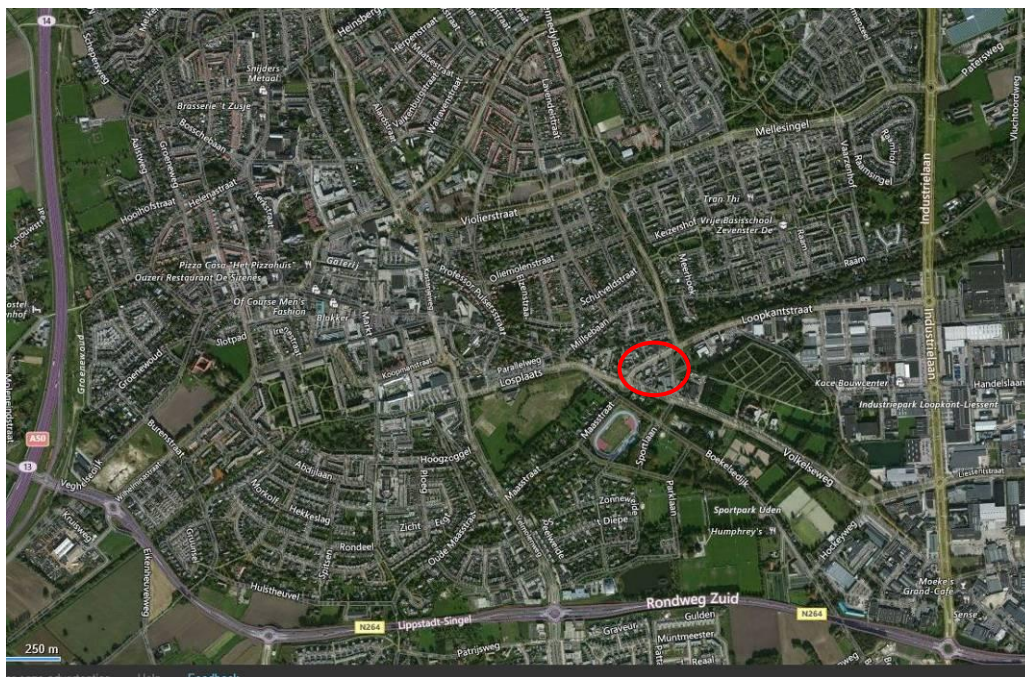
Tabel 2: De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Tabel 3: De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van de gemeente Uden. Ten noorden en westen bevinden zich woonwijken met relatief veel groen en wat kleinschalige industrie. Ten zuiden liggen de sportvelden van Sportpark Uden. Aan de oostkant ligt eerst een klein park met aansluitend de bebouwing van het industriepark Loopkant-Liessent.

Figuur 1. Ligging van het plangebied binnen de gemeente Uden (Bron: www.bing.com/maps).

Het plangebied is voor een deel ommuurd en grotendeels verhard (figuur 2). Het terrein wordt in twee delen opgedeeld doormiddel van een hekwerk. Het zuidwestelijke deel wordt daarbij gebruikt als container- en materiaalopslag. Op het noordwestelijke deel staat een woonhuis dat bestaat uit drie aan elkaar geschakelde panden. Twee van deze panden hebben een dak met dakpannen, de achterste aanbouw heeft een plat dak, de woningen hebben spouwmuur. Daarnaast staan op het terrein nog enkele schuurtjes annex garageboxen met plat dak (figuur 3). Op het terrein zijn groene elementen aanwezig in de vorm van enkele kleine loofbomen, coniferen en struiken die rondom de gebouwen zijn gesitueerd. Aan de oostkant ligt een klein gazon met een niet functionele vijver (figuur 4). De muur aan de oost- en zuidkant is voor een deel overgroeid met klimop (figuur 5). Het woonhuis met bijbehorende gebouwen en tuin is momenteel in gebruik als (tijdelijke) verblijfsaccommodatie.

Figuur 2. Plangebied met directe omgeving (Bron: [www. kaartbank.brabant.nl](http://www.kaartbank.brabant.nl)).

Figuur 3. Impressie van het plangebied. Gezien vanaf Loopkantstraat (boven en linksonder) en gedeelte containeropslag (rechtsonder)

Figuur 4. Impressie groene elementen plangebied in meer detail.

Figuur 5. Muur aan oost- (links) en zuidkant (rechts) gezien van buiten het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

Het uit drie panden bestaande woonhuis en de garageboxen en schuurtjes zullen in de toekomst worden gesloopt. Op het terrein zullen 39 nieuwe appartementen gerealiseerd worden.

4. Onderzoeksmethode

4.1 Vleermuizen

De gehanteerde methode bestond uit onderzoek met een batdetector zowel in de avond- als in de ochtenduren. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het vigerend protocol Vleermuizen 2013. De brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging ontwikkelden in 2009 in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) het eerste protocol. De Gegevensautoriteit Natuur stelt het protocol formeel vast, bevoegd gezag toetst er aan.

Met de batdetector werd gedurende drie avonden en een ochtend geluisterd en gezocht naar mogelijk uit-, in- of overvliegende dieren. Omdat vleermuizen bij het uitvliegen meestal snel en rechtlijnig van de locatie vertrekken is de kans op missen aanwezig. Daarom is ook in de ochtenduren een inspectie uitgevoerd om terugkerende dieren op te kunnen sporen. In de ochtenduren hebben vleermuizen namelijk de neiging om gedurende ca. een half uur te gaan zwermen rondom de invliegopening. Hierdoor zijn kolonieplaatsen tijdens de vroege ochtend beter te vinden.

Voor de inventarisaties is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Petterson D240x). Hiermee kunnen vertraagde opnames worden gemaakt zodat deze geanalyseerd kunnen worden in het programma Batsound. Met name voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen. In dit onderzoek is dit uiteindelijk niet nodig gebleken.

In het voortplantingsseizoen zijn twee controles uitgevoerd om vast te stellen of er in het plangebied kraam- danwel zomerverblijven aanwezig zijn. In het paarseizoen zijn vervolgens twee controles uitgevoerd om te kijken of de gebouwen of de bomen als paarverblijf of wellicht massawinterverblijfplaats worden gebruikt door vleermuizen. De omstandigheden tijdens de bezoeken staan hieronder vermeld.

Tabel 1. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken voor vleermuizen

Datum	Tijd	Weer	Wind
7 juni 2016	3.15 - 5.20	Bewolkt, 11°C	ZZW 2
13 juli 2016	21.50 - 23.55	Half bewolkt, 12°C	W 2
15 aug 2016	22.05 - 00.05	Half bewolkt, 15°C	NNO 2
5 sept 2016	21.50 - 23.50	Half bewolkt, 16°C	W 2

4.2 Gierzwaluwen

De gebruikte methode is overeenkomend de richtlijnen uit de Soortenstandaard Gierzwaluw van Rijksdienst voor Ondernemen Nederland (RVO), dec. 2014. De omstandigheden per bezoek zijn in tabel 2 terug te vinden (juni/juli). Er zaten minstens 10 dagen tussen de bezoeken, welke zijn gebracht onder de juiste condities.

Volgende tekst is afkomstig uit de Soortenstandaard (dec. 2014):

"Nestentelling levert de beste resultaten op maar kost veel tijd (15-30 minuten posten per strategisch gekozen plek, van waaruit verschillende potentiële nestlocaties overzien kunnen worden). Als dit onmogelijk is kunnen alle laagvliegende vogels worden genoteerd, met onderscheid tussen luidruchtige vluchten op dakgoot-, nok- en huishoogte en bezoek van (waarschijnlijke) nestplaats door invliegende exemplaren:

- vluchten op dakgoot-, nok- en huishoogte. Groepje vliegt gierend door de straten ter hoogte van de daken; houd in de gaten over welke afstand ze zich verplaatsen. Hoogste aantal per deelgebied aanhouden en delen door 1,5.*
- bezoek waarschijnlijke nestplaats. Vogel duikt in razende vaart onder dakgoot, achter regenpijp, dakkapel, dakpan, gat in de muur enz., of verschijnt plotseling uit zo'n plek. Niet te verwarren met bouncen.*
- hoogvliegende vogels negeren, dit in tegenstelling tot aanwijzingen bij Meetnet Urbane Soorten - MUS. Alleen tellen bij goede weersomstandigheden (droog, weinig wind). Een telling in de ochtenduren is minder zinvol (vogels zijn dan minder luidruchtig).*

De afwezigheid van broedende gierzwaluwen is voldoende aannemelijk gemaakt als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen;*
- in de periode 1 juni tot en met 15 juli, met twee inventarisatiemomenten in juni en minimaal één in juli. In "late seizoenen" moeten in juli minimaal twee inventarisatiemomenten plaats hebben gevonden;*
- tussen 21.00 uur en 22.30 uur;*
- tijdens de goede inventarisatieomstandigheden."*

Tabel 2. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken voor gierzwaluwen.

<i>Datum</i>	<i>Tijd</i>	<i>Weer</i>	<i>Wind</i>
16 juni 2016	21.00 - 22.15	Bewolkt, 14°C	Z 2
28 juni 2016	21.05 - 22.25	Bewolkt, 15°C	Z 2
11 juli 2016	21.00- 22.20	Half bewolkt, 17°C	ZW 4

4.3 Huismussen

De gehanteerde methode is overeenkomend de richtlijnen uit de Soortenstandaard Huismus van de RVO, dec. 2014. Vier bezoeken specifiek voor huismussen vonden plaats in het voorjaar van 2016 (zie tabel 3), onder gunstige omstandigheden. Gelet is daarbij op de volgende waarnemingen:

"

- **een nestindicatieve waarneming:**

- een nest of nestbouw of
- bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats. Het nest zelf is vaak niet zichtbaar, maar grassprietten of veertjes steken uit, of
- transport van voedsel of ontlastingspakketjes of
- bedelende jongen in een nest. Vlak voor het uitvliegen zijn de jongen goed te horen en steken hun kopjes uit de nestopening.

- **een waarneming in potentieel broedbiotoop:**

Minimaal één waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart tot en met 20 juni van:

- een zingend mannetje (veelal vanaf een hoge plaats zoals een dakgoot) of
- een paartje bij een potentiële nestplaats of
- balts, paring of ander gedrag waar uit geconcludeerd kan worden dat er nesten aanwezig moeten zijn.

Hiermee kan worden aangetoond dat er een nest aanwezig is, maar vaak zal de exacte nestlocatie niet bekend zijn.

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede omstandigheden: weersomstandigheden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), moment op de dag (tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend) en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Overigens kan het daadwerkelijke broeden van de huismus ook al in de eerste helft van maart of nog tot en met augustus plaatsvinden, maar het exacte moment is afhankelijk van onder andere de weersomstandigheden. "

Tabel 3. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken voor huismussen

Datum	Tijd	Weer	Wind
20 mei 2016	09.00u-10.55u	Zon, 15 °C	ZW 3
30 mei 2016	08.30u-09.35u	Licht bewolkt, 16 °C	N3
10 juni 2016	08.40u-09.45u	Licht bewolkt, 17 °C	N2
20 juni 2016	09.15u-10.10u	Bewolkt maar droog, 14 °C	NW 2-3

4.4 Uitwerking en rapportage

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in tabel 1 soorten en de tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie paragraaf 2.1).

Voor tabel 2 soorten, en bij bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting is het mogelijk om met een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode te werken. Als de beschreven maatregelen van een goedgekeurd gedragscode in acht worden genomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

De tabel 3 soorten zijn strikt beschermd. Indien er verbodsartikelen overtreden gaan worden is een ontheffing nodig. *Alle vleermuissoorten zijn tabel 3-soorten, waarbij de verblijfplaatsen jaarrond zijn beschermd. Ook de verblijfplaatsen van gierzwaluwen en huismussen zijn jaarrond beschermd.*

Tevens wordt de Wet Natuurbescherming in het achterhoofd gehouden, aangezien deze per 1 januari 2017 van kracht wordt. Hierin zijn betreffende soorten en hun verblijfplaatsen echter nog steeds strikt beschermd, aangezien het soorten vanuit de (Europese) Habitat- en Vogelrichtlijn betreft. Eventuele aanvragen voor ontheffing flora- en faunawet dienen dan echter bij de Provincie te worden gedaan.

5. Resultaten

De werkzaamheden die uitgevoerd zullen worden kunnen effect hebben op beschermde soorten. Dit onderzoek is gericht op het voorkomen van beschermde dieren / verblijfplaatsen en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze soorten en hun functionele leefomgeving.

5.1 Vleermuizen

5.1.1 Kraamseizoen

Veldonderzoek

In de kraamtijd zijn nauwelijks vleermuizen waargenomen. Tijdens het ochtendbezoek foerageerde boven de Kennedylaan ten oosten van het plangebied tot een kwartier voor zonsopkomst, een gewone dwergvleermuis, vooral ter hoogte van de lantaarns.

Zie ook figuur 4.

5.1.2 Paarseizoen

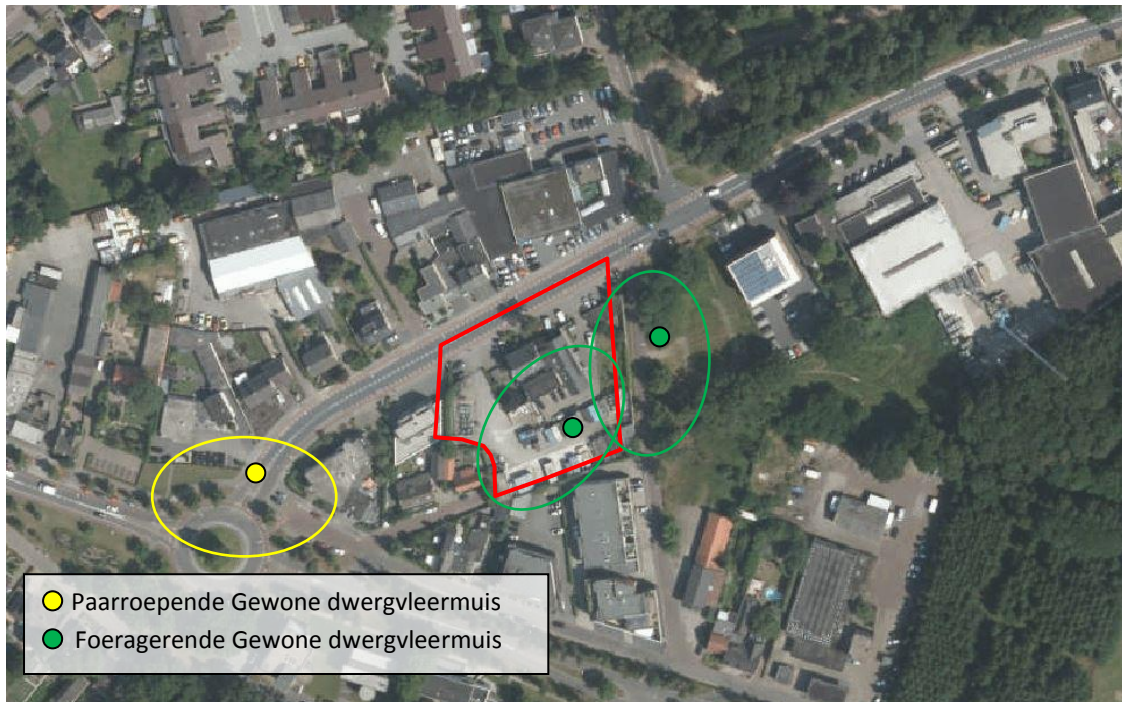
Veldonderzoek

In de paartijd was er tijdens de eerste rond een foeragerende gewone dwergvleermuis ter hoogte van de Kennedylaan (met één keer een sociale roep), en één keer (kort) een tweede foeragerende gewone dwergvleermuis boven het containeropslagterrein.

Tijdens de tweede ronde werd gedurende ongeveer een half uur opnieuw een tot twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aan de oostzijde van het plangebied waargenomen (geen sociale of paarroep). Rond de kruising Loopkantstraat en Volkelseweg was tussen 23.05u en het einde van het bezoek regelmatig een paarroepende gewone dwergvleermuis hoorbaar. Deze werd niet in de buurt van het plangebied waargenomen.

Effectenbeoordeling

Aangezien er zich geen vleermuizen ophouden in gebouwen of in bomen binnen het plangebied zal er geen overtreding van de Flora- en faunawet voor aantasting van vleermuizen of vleermuisverblijfplaatsen optreden bij onderhavig initiatief. Er worden eveneens geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden aangetast.

Figuur 4. Waarnemingen van vleermuizen. Overvliegende vleermuizen zijn niet waargenomen.

5.2 Gierzwaluwen

Veldonderzoek

Op geen van de avonden zijn gierzwaluwen waargenomen in de buurt van het plangebied. Ook niet in de omliggende wijk (tot 100 meter).

Effectenbeoordeling

Aangezien er zich geen gierzwaluwen ophouden in de gebouwen waar de ingreep zal plaatsvinden zal er geen conflict met de Flora- en faunawet aangaande gierzwaluwen optreden bij onderhavig initiatief.

5.3 Huismussen

Veldonderzoek

Er werd tijdens de eerste drie bezoeken een roepend mannetje gehoord en gezien op dak van woning/ bedrijfspand Loopkantstraat nr. 10 (De Laat Assurantiën) en ook werd er daar ingevlogen. Ook aan de oostkant waren tijdens diverse mussen actief rond het naburig pand. Tijdens het derde bezoek riep dit mannetje ook kort vanaf het dak van de onderhavige woning. Dit was maar kort en hier was niet de verblijfplaats. Er werd tijdens het vierde bezoek wel waargenomen dat twee huismussen kort foerageerden op de stoep voor de woning en rustten in de berk. Verder werden ze voornamelijk rond nr. 10 gezien. Concluderend kan gezegd worden dat er geen huismusverblijfplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn.

Figuur 6. Waarnemingen van huismussen, blauwe cirkels verblijfplaatsen.

Effectenbeoordeling

Aangezien er zich geen huismusverblijfplaatsen of vaste rustplaatsen binnen het plangebied bevinden en het gebied slechts hooguit een marginale functie als foerageergebied heeft, zal er bij onderhavig initiatief geen conflict met de flora- en faunawet optreden.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Vleermuizen

Aangezien er zich geen vleermuizen ophouden in gebouwen of in bomen binnen het plangebied zal er geen overtreding van de Flora- en faunawet (of de nieuwe Wet Natuurbescherming) voor aantasting van vleermuizen of vleermuisverblijfplaatsen optreden bij onderhavig initiatief. Er worden eveneens geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden aangetast.

6.2 Gierzwaluwen

Aangezien er zich geen gierzwaluwen ophouden in de gebouwen waar de ingreep zal plaatsvinden zal er geen conflict met de Flora- en faunawet (of de nieuwe Wet Natuurbescherming) aangaande gierzwaluwen optreden bij onderhavig initiatief.

6.3 Huismussen

In de onderzochte plangebied zijn geen (beschermde) verblijfplaatsen van de huismus aanwezig. Ook is er geen sprake van essentieel foerageergebied of vliegroute. Een ontheffing i.k.v. Flora- en faunawet (of de nieuwe Wet Natuurbescherming) is niet aan de orde.

6.4 Vervolgstappen

Vanwege de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels (waaronder kauw) in het plangebied is het advies de verwijdering van bomen en struiken, alsmede de sloop buiten het broedseizoen uit te voeren. Zekerheidshalve kan voor het broedseizoen de periode van 1 maart tot en met 15 augustus worden aangehouden.

Bronnen

Literatuur

- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Ekoza, 2016. Quicksan Flora en fauna Loopkantstraat 3, Uden. In opdracht van Agel Adviseurs. Rapport 16.065.
- Limpens, H., et al., 1997. Atlas van den Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. Tweede druk, 1997. KNNV Uitgeverij. ISBN 90 5011 091 6.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.kaartbank.brabant.nl
- www.bing.com
- <https://maps.google.nl/>
- www.gierzwaluwbescherming.nl
- **Soortenstandaard huismus:**
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/20150415%20Huisumus%20v1.0.pdf>
- **Soortenstandaard gewone dwergvleermuis:**
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/20150415%20Gewone%20dwergvleermuis%20v1.0.pdf>
- **Soortenstandaard gierzwaluw:**
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/2050415%20Gierzwaluw%20v1.0.pdf>